

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ У
ПІДПРИЄМНИЦТВІ**

монографія

Одеса ОНЕУ 2019

УДК. 334.722:334.012.42

Рекомендовано Вченою радою Одеського національного економічного університету
(Протокол №7 від 26.03.19 р.)

СПИСОК АВТОРІВ

1. к.е.н., доцент Волкова Н.А. - розділ 4
2. к.е.н., доцент Волчек Р.М. , - розділ 9
3. к.військ.н., експерт Большаков С.І. - розділ 9
4. к.е.н., доцент Гайдаєнко О.М. - розділ 3
5. к.е.н., доцент Коверда А.В. - розділ 2
6. к.е.н., викладач Коляда А.Л. - розділ 6
7. к.е.н., доцент Подвальна Н.Е. - розділ 11
8. к.е.н., доцент Семенова К.Д. - розділ 1
9. к.е.н., доцент Чернишова Л.В. - розділ 7
10. к.е.н., доцент Шевчук Н.С. - розділ 8
11. аспірант Сніткіна І.А. - розділ 10
12. аспірант Поповський Ю.А. - розділ 5

Теоретико-методичні засади дослідження бізнес-процесів у підприємстві/ Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ППЦ «Белка».-2019.-169.

Монографія є результатом науково-дослідної роботи кафедри економічного аналізу. Об'єктами дослідження є бізнес-процеси у підприємстві. Формування методичних засад здійснювалося на базі систематизації огляду літературних джерел щодо аналітичного інструментарію дослідження бізнес-процесів суб'єктів господарювання. В процесі функціонування сучасних підприємств регулярно виникає потреба в оптимізації їх діяльності. Управління оптимізацією спирається на аналіз ефективності окремих бізнес-процесів, що, в свою чергу, потребує удосконалення аналітичного інструментарію. Удосконалення підходів до складання збалансованої системи показників допоможе вирішувати низку типових проблем у бізнес-діяльності, що виникають через низький інформативний рівень показників для прийняття управлінських рішень або відсутність критеріїв та рекомендованих значень показників.

Використання якісно розробленої системи показників бізнес-процесів є запорукою успішного запровадження процесного підходу в діяльність підприємства чи організації. Система показників та методичні підходи дозволять визначити ефективність або неефективність перебігу процесів, вкаже на низьку результативність і сприятиме швидкому вирішенню проблемних питань в самій частині бізнес-процесу, де це необхідно.

Використання монографії спрямоване на посилення аналітичних компетенцій практикуючих економістів, підвищення якості теоретичної та практичної підготовки майбутніх фахівців з економічних спеціальностей, що є запорукою підвищення конкурентоздатності на ринку праці.

Зміст

Вступ.....	4
1. Аналітичний інструментарій оцінювання бізнес – процесів у економіці	5
2. Дослідження організаційного рівня торговельних підприємств в системі аналізу ефективності їх діяльності	33
3. Аналіз ресурсного потенціалу підприємств як фактор оптимізації..... бізнес – процесів.....	44
4. Дослідження бізнес-процесів підприємств АПК	54
5. Теоретичні аспекти стратегічного аналізу конкурентоспроможності підприємств.....	62
6. Аналітичний інструментарій дослідження бізнес-процесів м'ясопереробних підприємств.....	69
7. Аналітичне дослідження бізнес-процесів торговельного підприємства.....	90
8. Дослідження бізнес – процесів будівельних підприємств.....	102
9. Особливості формування обліково - аналітичного інструментарію оцінки активів підприємств транспортної галузі	110
10. Шляхи удосконалення аналізу платоспроможності підприємств Одеського регіону	131
11. Дослідження бізнес – процесів готельних підприємств.....	142
Література	154

2. Якісні вимоги. Розглянуті методики оцінки платоспроможності не тільки спираються на кількісні показники, вони надають змогу проаналізувати певні якісні параметри, наприклад, розвиток систем управління та якості менеджменту, складність бізнес-процесів, наявність повноцінних внутрішніх систем управління ризиками тощо.

3. Уніфікованість подання даних. Розроблені методики та їх вимоги є встановленими стандартами на певних територіях. Так, методика SST повинна бути використана всіма учасниками ринку страхових відносин, а система Solvency II прийнята для використання в усіх країнах Європейського союзу.

На наш погляд, дані методики оцінювання платоспроможності мають цілу низку переваг: крім фактичних даних вони можуть використовувати й прогнозні дані або їх поєднання; в певних ситуаціях використовують додаткові розрахунки та моделі аналізу; вони враховують ризики діяльності підприємств, їх диверсифікацію та концентрацію. Однак, кожна з цих методик не позбавлена й недоліків: важко оцінити якісну складову оцінювання платоспроможності за відсутності чітких критеріїв; деякі з методів не є гнучкими, тому їх складно адаптувати до зміни ситуацій, а прогнози мають низьку точність (динамічні моделі, що засновані на сценаріях); частину з них важко впроваджувати, вони потребують додаткової підготовки спеціалістів (динамічні моделі, що засновані на принципах) тощо. У той же час варто відзначити, що й національний ринок страхових послуг розвивається з урахуванням європейської системи Solvency II.

11. Дослідження бізнес - процесів готельних підприємств

Серед економічних проблем, які стоять перед економікою України в сучасних умовах, на перший план наукового пошуку виходять питання підвищення економічної ефективності діяльності готельних підприємств. У цьому полягає одне з джерел успішного вирішення проблем поліпшення функціонування господарського механізму підприємства, який вимагає глибоких змін у методах управління та прогнозування. Актуальність

вирішення даної проблеми визначається новими вимогами до внутрішнього механізму управління підприємством у зв'язку з перетвореннями ринкової економіки. Цей механізм повинен бути націлений як на окремі аспекти, так і в цілому на підприємство, а також на активізацію людського чинника, гнучкість і пристосування його до зовнішніх змін, що забезпечить підприємству максимальну ефективність.

Саме тому, останнім часом учені все частіше звертають увагу на процесний підхід, процесне управління підприємством [147-150], яке стало неминучою й об'єктивно необхідною реакцією на зміни в економіці.

Представлення діяльності підприємства у вигляді мережі процесів, а по суті - процесно-орієнтованої системи, що включає і процеси взаємодії із зовнішнім середовищем, дозволяє одержати повну (зсередини і ззовні) оцінку її ефективності. Саме процеси як спосіб ідентифікації системи дають підставу для адекватного і прямого порівняння при аналогічному описі з такими ж економічними системами, як споживач і ринкове середовище. Перехід у площину оцінювання ефективності взаємодії економічних систем «підприємство – споживач – ринок – економіка (держава)» якраз і відповідає, на нашу думку, визначенню якості як ступеня виконання вимог однієї системи: зацікавлених у діяльності підприємства осіб та сукупності власних характеристик самого підприємства і його зв'язків.

Підхід до оцінювання ефективності функціонування готельних підприємств на рівні взаємодії процесно представлених економічних систем дозволить підприємству перейти від середньострокових оцінок прибутковості і рентабельності до стратегічних оцінок. Інакше кажучи, дозволить підприємству оцінювати еволюцію бізнесу в цілому, а також стати гнучкішим незалежно від його розміру та циклу відтворення, із розрахованим випередженням реагувати на ринок.

Створення ефективної структури підприємства саме навколо бізнес-процесів зумовлено кількома причинами, а саме:

1. бізнес-процеси, а не функції визначають характер роботи підприємства за циклом “доходи - витрати”, оскільки функції є сукупністю цільових процесів зі створення послуг для споживачів;

2. сукупність бізнес-процесів забезпечує можливість завершення операцій і робіт, що їх складають, а відповідно завершення повного ланцюжка надання та реалізації послуг;

3. бізнес-процеси не змінюються так стрімко, як ресурси, вони поступово вдосконалюються і продовжують здійснюватися незалежно від дій окремих менеджерів [148,150].

Крім того, виконані показники бізнес-процесів (завантаження готелю, якісна сервісна підтримка, швидке виконання замовлень клієнтів) забезпечують досягнення конкурентних переваг і успіх підприємства на ринку послуг.

Принципи управлінського обліку на основі процесного підходу спрямовані на розвиток процесів (робіт, послуг), які створюють споживну вартість, і на скорочення діяльності, яка її не створює, що досягається за допомогою оптимізації витрат процесів через застосування різних видів аналізу.

З урахуванням основних функцій діяльності готельного підприємства “надання послуг – реалізація послуг – фінансування” всі процеси можна розподілити на чотири групи:

- процес прибуття (функції: бронювання номерів, прийом та розміщення клієнта);
- процес надання послуг (функції: надання основних, додаткових та специфічних послуг);
- процес реалізації послуг (функції: розрахунок клієнтів, вибуття з готелю);
- процес фінансування (функції: повернення капіталу, отримання грошових коштів для відновлення попередніх процесів).

Система управлінського обліку має відображати всі перелічені процеси, зв'язуючи їх в єдине ціле із визначенням центрів відповідальності.

Постановка даних процесів на підприємстві дозволяє зробити управління прозорим і дає можливість оцінити ефективність того або іншого процесу,

тобто сприяє досягненню поставленої мети, а саме: підвищенню ефективності функціонування готельних підприємств.

Крім того, коректно побудована система процесів дозволяє підприємству:

- оптимізувати бізнес-модель, яка є сукупністю ролей і зв'язків, що реалізуються суб'єктом підприємницької діяльності для отримання позитивного фінансово-економічного результату в межах певної конструкції інтересів;
- забезпечити ефективну міжфункціональну взаємодію підрозділів;
- регламентувати і стандартизувати діяльність у вигляді процесів;
- розробити і впровадити систему показників для управління процесами та орієнтувати бізнес-процеси на досягнення стратегічної мети підприємства.

Схема застосування процесного підходу під час комплексного оцінювання ефективності функціонування готельного підприємства наведено на рис. 1.

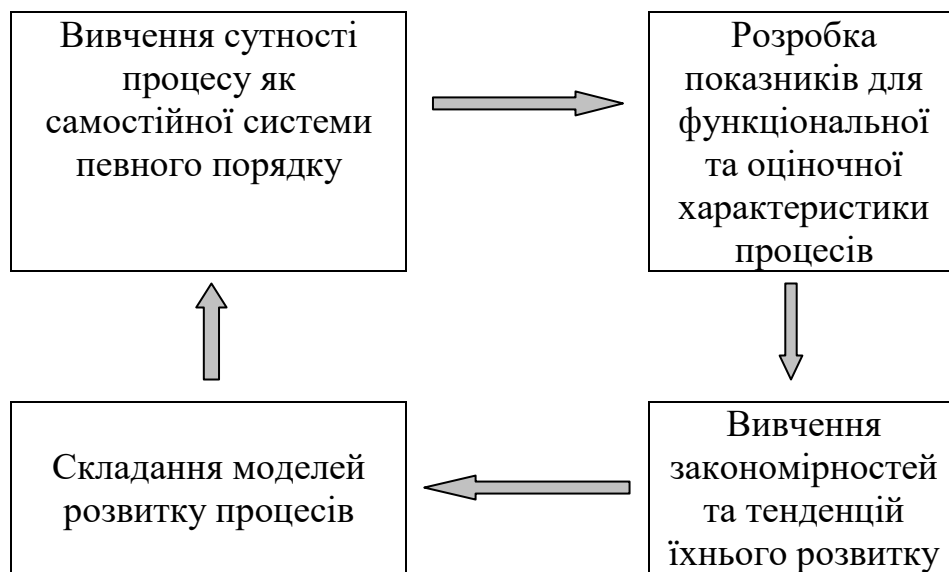

Рис. 1. Схема застосування процесного підходу під час комплексного оцінювання ефективності функціонування готельного підприємства

Для систематичного аналізу ефективності функціонування готельних підприємств ключовими є показниками ефективності. За допомогою підбору ключових показників ефективності (КПЕ, або англ Key Performance Indicator – KPI), які є, за сутністю, вимірниками досяжності цілей, підприємство буде одержувати добре збалансовану картину коротко-, середньо- та довгострокових цілей, тобто функціональні та оціночні показники, що всебічно

характеризують діяльність готельного підприємства, будуть виступати як засіб оцінювання цілей підприємства і процесів і прямими індикаторами або індикаторами симптомів, а також застосовуватися для оцінювання ефективності процесної діяльності.

У комплексному механізмі забезпечення ефективності функціонування готельного підприємства на засадах процесного підходу система оцінювання ефективності виступає ключовим механізмом ефективного функціонування підприємства в мінливому середовищі, задоволення потреб споживачів якісними послугами та збалансованості внутрішніх процесів за рахунок використання сучасного методичного інструментарію у сфері ефективності та адаптації його до сфери готельних підприємств. Перелік процесів доцільно покласти в основу оцінювання ефективності діяльності готельних підприємств та засобів її підвищення.

Система оцінювання ефективності, базуючись на інформаційному забезпеченні, спирається на систему операційного управління й систему стратегічного управління.

Система операційного управління, інструментарієм якої є простий динамічний аналіз, аналіз рядів динаміки, трендовий аналіз, метод пропорційних залежностей, балансова модель, фінансовий аналіз, кластерний аналіз і т.ін., включає оцінювання ефективності діяльності за функціональними та оціночними показниками, до яких належать такі критеріальні напрями: “Аналіз експлуатаційно-виробничої програми готельного підприємства”, “Аналіз ресурсного потенціалу готельного підприємства”, “Аналіз витратно-доходної частини діяльності готельного підприємства”, “Аналіз фінансового стану готельного підприємства”.

У свою чергу система стратегічного управління, інструментарієм якої є фінансовий аналіз, матричний аналіз, метод експертних оцінок, управлінський аналіз, бюджетування, SWOT-аналіз, бенчмаркінг, стратегічний аналіз, PEST аналіз, GAP аналіз і т.ін., дозволяє перейти до системи прогнозування, планування та розробки управлінських рішень. Ці процеси спрямовані на

формування системи внутрішнього аудиту та аналізу діяльності, які у свою чергу впливають на систему оцінювання ефективності діяльності.

Система стратегічного управління діяльністю готельного підприємства дає реальну оцінку його ресурсів та можливостей (обґрунтування довгострокових цілей готельного підприємства, аналіз конкурентного оточення, оцінка всіх видів власних ресурсів та можливостей) і є відповідною точкою розробки стратегії підприємства

На цій основі формуються альтернативні стратегії управління готельного підприємства, здійснюється їх оцінка та вибір кращої стратегічної альтернативи для реалізації.

Система стратегічного управління діяльністю готеля - це вміння оцінити майбутній попит, визначити, що купуватимуть клієнти. Саме прогнозування допомагає готельєрам максимізувати прибуток. Попит у готельному бізнесі не має стійкого розвитку, тому точний прогноз – ключовий чинник успіху компанії, хоча неякісна процедура прогнозування може призвести до надлишку або недостатчі обслуговуючого персоналу, матеріальних ресурсів і т.п.

Один із поширених методів прогнозування – часовий аналіз, який ґрунтується на тенденціях минулих продажів. Проводиться статистичний аналіз минулих продажів, потім використовуються причинні взаємозалежності для складання прогнозу майбутніх продажів. Як правило, при комерційному прогнозі збуту минулих продажів аналізуються тенденція, цикл, сезон і випадкові чинники.

Тенденцію розглядають як довгостроковий напрям руху (зростання або зменшення) обсягів продажів, що відбувається унаслідок змін чисельності населення, формування капіталу і т.п.

Цикл охоплює період середньострокового напрямку руху обсягів продажів, що є результатом змін у загальній економічній і конкурентній активності. Циклічні коливання відбуваються нерівномірно, тому складні для прогнозування.

Сезон належить до характеристики послідовного типу щотижневих, щомісячних або щоквартальних змін обсягів продажів у межах одного року і є моделлю прогнозування короткострокових продажів. Сезонний компонент може бути пов'язаний із погодними чинниками, святами, місцевими звичаями і тощо.

У випадкові чинники включають непередбачені обставини – страйки, снігові буревії, землетруси, пожежі і т.ін. Щоб одержати об'єктивну картину звичайного руху продажів їх не вносять до бази даних, проте деякі з цих чинників все-таки піддаються короткостроковому прогнозуванню.

Часовий аналіз розглядає рівень минулих і майбутніх продажів як тимчасову функцію, але успішний продаж готельних послуг залежить від безлічі чинників. Для визначення найбільш важливих реальних чинників, що впливають на продажі, і їх взаємного впливу використовують статистичний аналіз попиту.

Статистичний аналіз попиту є достатньо складним. Необхідно бути дуже уважним при його плануванні. Проте нові комп'ютерні технології роблять статистичний аналіз попиту все більш популярним у прогнозуванні. В основному аналізують такі чинники попиту, як ціни, дохід, засоби просування товарів і послуг.

Отже, система прогнозування поліпшення діяльності на основі часового аналізу дозволяє:

- по-перше, оперативно реагувати на зміну кон'юнктури ринку;
- по-друге, максимально відповідати запитам споживачів.

Крім того, залежно від прогнозованих параметрів і цільової спрямованості короткострокового та довгострокового прогнозування результатів діяльності готельних підприємств вибирають й інші методи і математичний апарат. Безліч методів вирішення завдань короткострокового прогнозування мають одну загальну ідею: виявлення екстраполяційних зв'язків між минулим і майбутнім, між інформацією про сучасний процес і характером його протікання надалі. Від точності опису досліджуваних зв'язків залежить

точність прогнозування. Оскільки ці зв'язки можуть бути детермінованими, то частина завдання вирішується більш ефективно при комбінуванні різних методів (прийомів, способів) і математичного апарата різних напрямів короткострокового та довгострокового прогнозування.

Цілі, час, умови прогнозу і специфіка його розробки визначають комплекс методів і прийомів прогнозування. При цьому багато методів можуть використовуватися в розробці різних прогнозів.

Кожне підприємство використовує ті методи короткострокового та довгострокового прогнозування ефективності функціонування, що є найбільш прийнятними для його діяльності, тієї чи іншої ситуації. Тому використання моделей та методів прогнозування показників ефективності функціонування стає першочерговим завданням у прийнятті рішень відносно введення в дію будь-якого проекту.

Що стосується системи планування та розробки управлінських рішень, то його мета полягає в допомозі готельному підприємству вибрати лінію ділової активності й організувати роботу так, щоб підприємство залишалось життєздатним, незважаючи на жодні збої в будь-якому з його процесів.

Сьогодні більшість готелів ведуть ділові операції в декількох напрямках, співпрацюють з туристичними фірмами, авіалініями, розважальними й торговими центрами тощо. Таке розширення сфери діяльності відкриває нові можливості, й тому систему планування можна розглядати в двох площинах:

- планування забезпечення підрозділів засобами;
- планування нового бізнесу.

Планування забезпечення підрозділів засобами – при розширенні сфери діяльності готельного підприємства, керівництво повинне оцінювати споріднені підприємства, з якими воно працює, за принципом: чи окупаються витрачені на них засоби, які зі стратегічних підрозділів варто зберегти, від яких треба постаратися одержати максимальний одноразовий дохід, яких позбавитися.

Для підтримки підприємств, що входять у готельну компанію, оперують на ринку, але мають низьку частку, необхідно витратити немало засобів. За

необхідності потрібно намагатися збільшити частку даного підприємства на ринку, відмовляючись від короткострокового прибутку задля досягнення мети. Якщо підприємство стане лідером продажів, на деякий час можна гарантувати приток засобів у готельну компанію. У разі продовження надходжень прибутків від споріднених підприємств готелям варто зберегти частку підприємства на ринку. Стратегічні підрозділи, чиє майбутнє сумнівно в плані довгострокового ефекту, можна експлуатувати, одержуючи одноразовий притік коштів, потім позбавлятися них.

Планування нового бізнесу - система планування готельного бізнесу, що дозволяє побачити загальний рівень збитків й доходів. Часто виявляється, що одержані цифри нижчі за ті, які керівництво хотіло досягти, оскільки до планів увійшла ліквідація деяких підрозділів бізнесу. Якщо виникає розбіжність між планованими і бажаними цифрами щодо збитків й доходів, для усунення цієї розбіжності доводиться набувати або розвивати нові підприємства. Це можна зробити шляхом:

- пошуку додаткових можливостей зростання наявних ресурсів усередині компанії (інтенсивне зростання);
- розвитку або придбання підприємств, що займаються бізнесом, пов'язаним із сферою діяльності готельного підприємства (інтегроване зростання);
- приєднання до компанії підприємств, що займаються бізнесом, не пов'язаним зі сферою діяльності компанії (диверсифіковане зростання).

Інтенсивне зростання може бути досягнуте шляхом:

- збільшення обсягів продажів наявних послуг на колишніх ринках завдяки переконанню, заохоченню, переманюванню клієнтів;
- пошуку нових клієнтів, яких можна зацікавити наявними послугами;
- пропозиції нових послуг.

Інтегроване зростання – полягає в можливості придбання готельним підприємством одного з своїх підприємств-постачальників, наприклад, дистриб'ютора продуктів харчування.

Диверсифіковане зростання – це можливість готельного підприємства почати випуск товарів, цікавих для його постійних клієнтів (сувеніри, футболки, парфуми і т.ін.). Цю стратегію давно використовують ресторани, круїзні- та авіалінії і т.п.

Готельне підприємство може визначити для себе нову сферу бізнесу, що не має жодного відношення до пропонованих послуг, технологій, ринку, на якому воно працює.

Підсумовуючи вищесказане, можемо дійти висновку, що на сьогодні існує три ключові ідеї, які є базовими для системи планування та розробки управлінських рішень готельного підприємства:

1. Управління справами готельного підприємства припускає ухвалення рішень про процеси, які необхідно розвивати, які – підтримувати на даному рівні, які –згортати;

2. Необхідне ретельне оцінювання потенційних прибутків кожного процесу (стратегічного підрозділу) підприємства, урахуваючи теми зростання і стан підприємства на ринку;

3. Обов'язковим є планування в досягненні довгострокової мети компанії.

Яким із цих шляхів готельне підприємство буде просуватися вперед, обирає керівництво готельного підприємства.

У загальній місії підприємства треба зазначити специфіку послуг, сферу їх надання, конкурентну позицію, ринкові сегменти, вертикальне позиціонування, географічне положення. Готельне підприємство також має сформулювати свої специфічні цілі і політику як окрему сферу бізнесу.

Вважаємо беззаперечним аналіз зовнішньої сфери: її можливостей і небезпек. Кожному готельному підприємству необхідно знати, які зовнішні чинники варто тримати під контролем, щоб підприємство досягло своїх цілей, тобто доцільно контролювати головні макрочинники зовнішнього середовища (демографічні, економічні, технологічні, політико-правові і соціально-культурні) і основні мікрочинники (споживачі, конкуренти, канали розподілу, постачальники). Усі вони впливають на отримання прибутку підприємством,

тому необхідно відстежувати зміни цих чинників і головні тенденції їхнього розвитку. У кожній тенденції дуже важливо визначити відкриті сприятливі або загрозливі чинники для свого бізнесу.

Щоб досягти успіху, готель повинен відповідати не тільки вимогам ринку, на якому збирається працювати або працює, але й перевершувати бізнес-потенціал своїх конкурентів. Кращі шанси на успіх у того готелю, який пропонує найбільш ціновані ринком послуги, здатні витримати випробування часом.

Загрозливі чинники можна визначити як небезпеку до життєдіяльності готельного підприємства, викликану несприятливими тенденціями або розвитком подій, які за відсутності захисної маркетингової стратегії призведуть до падіння збуту або доходів. Ці чинники класифікують за ступенем серйозності й можливості появи.

Проте не варто зупинятися лише на сприятливому збігу обставин зовнішнього характеру, також необхідно проводити аналіз внутрішнього середовища.

Аналіз внутрішнього середовища дозволяє визначити переваги і недоліки підприємства. Готельне підприємство має володіти внутрішньою силою, щоб досягти успіху в цих обставинах. Тому необхідно завжди знати рівень його конкурентної сили.

Оцінку переваг проводить керівництво готельного підприємства або незалежний консультант по наступних параметрах: маркетинговий, фінансовий, виробничий і організаційний аспекти. Кожний з чинників розглядається за його значущістю для життєдіяльності готельного підприємства.

Мета вивчення сильних і слабких сторін готельного підприємства полягає в тому, щоб менеджмент задовольнявся досягнутим станом, а боровся за краще.

Іноді погані показники підприємства пояснюються не слабкістю окремих служб, а нестачею злагодженості в роботі. Тому необхідно оцінювати взаємини між відділами у порядку перевірки стану внутрішнього середовища. Щоб

готельне підприємство вижило в умовах жорсткої конкуренції, необхідно управляти бізнес-процесами для злагодженості їхньої діяльності.

Література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затверджене наказом МФУ від 07.02.2013 р. № 73. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868> (дата звернення: 15.11.2017).
2. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч. посібник. – К. : КНЕУ, 2001. 170 с.
3. Кулинич Р. О. Індексний аналіз впливу чинників на формування обсягу валового внутрішнього продукту України // Університетські наукові записки, 2006. № 1 (17). С 307-316.
4. Річна фінансова звітність підприємства «ПрАТ Одеський коньячний завод». URL : <https://smida.gov.ua/db/participant/00412056> (дата звернення: 13.01.2018).
5. Осипов В. І. Економіка підприємства: підручник. – Одеса : Маяк. 2005. 724 с.
6. Т. Орловська. Індексний метод в аналізі показників прибутковості підприємств // Економічний аналіз. 2012. Випуск 11, Частина 2. С. 378 – 382.
7. Ткаченко І. С. Економіко-математичне моделювання фінансового результату підприємства // Економіка: реалії часу. 2017. № 3 (31). С. 84-94.
8. Проблеми і перспективи розвитку статистики, аудиту та економічного аналізу : / за ред. В. А. Дерія. Тернопіль : Крок, 2016. 362 с.
9. Казинец Л. С. Теория индексов / Л. С. Казинец. М. : Госстатиздат, 1963. 352 с.
10. Методологія статистичного забезпечення розвитку регіону : монографія / за ред. А. З. Підгорного. Одеса : Атлант, 2012. С. 125-143.
11. Юзбашев М., Рудакова Р. Регрессионные модели и индексы в анализе сельскохозяйственных предприятий // Вестник статистики. 1976. № 5. С. 56-66.
12. Елисеева И. И., Юзбашев М. М. Общая теория статистики : учебник / под ред. И. И. Елисеевой. 5-е изд., перераб. и доп. М. : Финансы и статистика, 2004. 656 с.

13. Цифровий маркетинг – модель маркетингу ХХІ сторіччя / М. А. Окландер, Т. О. Окландер, О. І. Яшкіна [та ін.] / за ред. М. А. Окландера. Одеса, Астропринт, 2017. 292 с.
14. Окландер М. А., Педько І. А. Методи експертних і прогнозних оцінок обсягів збуту промислових підприємств // Механізм регулювання економіки. 2016. № 1. С. 69-77.
15. Управление процессами : учеб. пособие / В. С. Лапшин. – Саранск : Изд-во Мордов. ун-та, 2015. – 385 с.
16. Друкер П. Энциклопедия менеджмента / П. Друкер. – М. : Изд. дом «Вильямс», 2004. – 432 с.
17. Портер М. Конкуренция / М. Портер. – М. : Изд. дом «Вильямс», 2005. – 608 с.
18. Особливості впровадження МСФЗ в Україні – [Електроний ресурс] Режим доступу:
<http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/6889/1/Shelupets.pdf>
19. Одінцова Т. Роль контролінгу у формуванні інформаційного середовища збалансованого сталого розвитку / Т. Одінцова // Бухгалтерський облік і аудит. – № 7. – 2013. – С. 49-53
20. Большой экономический словарь/ Общая редакция А.Н. Азрилияна. – Москва: Фонд «Правовая культура», 1994. – 528 с.
21. Економічна енциклопедія / Відповідальний редактор С.В. Мочерний. – Київ: Видавничий центр «Академія». – Т.3, 2002. – 952 с.
22. Толковый словарь. Новый словарь русского языка. / ред. Т.Ф. Ефремов. – М.: Русский язык, 2000. – 832 с.
23. Service Support Book/ Office of Government Commerce (OGC). Publisher: TSO (The Stationery Office. Published 14 June 2000. – 312 p.
24. Нив Г. Организация как система. Принципы построения устойчивого бизнеса Эдварда Деминга / Г. Нив. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. – 370 с.
25. Хаммер М. Бизнес в ХХІ веке: повестка дня / М. Хаммер. – М. : Добрая книга, 2005. – 336 с.

- 26.Чейз Р. Производственный и операционный менеджмент. / Р. Чейз, Н. Аквилано, Р. Джейкобс. – М. : Изд. дом «Вильямс», 2007. – 1184 с.
- 27.Слак Н. Организация, планирование и проектирование производства. Операционный менеджмент / Н. Слак, С. Чеймберс, Р. Джонстон. – М. : ИНФРА-М, 2012. – 790 с.
- 28.Друкер П. Эффективное управление / П. Друкер. – М. : Астрель, 2004. – 284 с.
- 29.Вумек Дж. П. Бережливое производство: Как избавиться от потерь и добиться процветания вашей компании : пер. с англ. / Дж. П. Вумек, Д. Т. Джонс. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2005. – 473 с.
- 30.Буряк Р. І. Інтегрована система менеджменту як основа забезпечення сталого розвитку підприємства аграрного сектору України / Р. І. Буряк // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. - 2015. - № 3-4. - С. 36-44. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV_2015_3-4_
- 31.Егоров, П. В. Экономическая кибернетика [Текст] : учебное пособие /П. В. Егоров, Ю. Г. Лысенко / Донецкий национальный университет. – 2-е изд. – Донецк : ООО «Юго-Восток, Лтд», 2003. –516 с.
- 32.Качанова, Т. Л. Новая методологическая платформа общей системологии [Текст] / Т. Л. Качанова,Б. Ф. Фомин / Издательско-полиграфический центр СПбГЭТУ. –СПб., 1998. – 41 с.
- 33.Стратегічний аналіз: навчальний посібник / Гайдаєнко О.М.- Одеса:Атлант,2010. – с.324
- 34.Корзаченко О.В. Оптимізація бізнес-процесів українських підприємств:проблеми та перспективи/ О.В. Корзаченко//Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2013. – Випуск 3. – С. 64 – 69
- 35.Кузькін, Є. Ю. Обґрунтування взаємозв'язку стійкості та стабільності економічних систем промислових підприємств у контексті їх адаптації до зовнішнього середовища [Текст] / Є. Ю. Кузькін. – Режим доступа : <http://eprints.kname.edu.ua/16756/1/240>.

36. Савіна, Г. Г. Методологія і практика формування соціально-економічної політики на підприємствах легкої промисловості [Текст] : монографія / Г. Г. Савіна. – Херсон : Херсонський держ. техн. Ун-т, 2004. – 300 с.
37. Федулова, Л. І. Менеджмент організацій [Текст] / Л. І. Федулова. – К. : Либідь, 2004. – 48 с.
38. Андерсен Б. Бізнес процеси. Інструменти вдосконалення / [пер. з англ. під наук. ред. Ю. П. Адлера]. М.: РІА «Стандарти та якість», 2006. - С. 126.
39. Даньків Й.Я. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: процесний підхід [Текст] / Й.Я. Даньків, М.В.Яцко – Режим доступа : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/9337/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F%20%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%A6%D0%95%D0%A1.doc>
40. International Institute of Business Analysis. URL: <http://www.theiiba.org>
41. Паклин Н.Б., Орешков В.И. Бизнес-аналитика: от данных к знаниям. СПб.: Питер, 2010. 704 с.
42. A Guide to the Business Analysis Body of Knowledge® (BABOK® Guide) Version 2.0 International Institute of Business Analysis, Toronto, Ontario, Canada, 2009.
43. Бариленко В.И. Бизнес-анализ // Совершенствование учета, анализа и контроля как меха низмов информационного обеспечения устойчивого развития эко номики: материалы междунар. науч.-практ. конф. Новополюцк: ПГУ, 2011. Ч. 1. С. 162–166.
44. Титова Е.В., Сергуткина Е.А. Оптимизация бизнес-процессов в сельском хозяйстве // Успехи слвременной науки и образования, 2015, №5, с. 48-52.
45. Freeman R. Edward. Strategic Management: A stakeholder approach. Boston: Pitman, 1984.
46. Грант Р. М. Современный стратегический анализ. 5-е изд. / Пер. с англ. под ред. В. Н Фунтова. – СПб.: Питер, 2008. – 560 с.
47. Амблер Т. Практический маркетинг / Пер. с англ.; под ред. Ю.Н. Каптуревского. - СПб: Изд-во "Питер", 1999. - 400 с.

- 48.Нужна О.А. Оцінка рівня конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств // Економіка АПК, 2010 № 4 С. 111.
- 49.Ревуцька Н. В. Стратегічні ресурси компанії: сучасні аспекти ідентифікації та оцінювання // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. – Випуск 263: В 9 т. – Т. V. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. – С.1212-1216.
- 50.Немцов В.Д., Довгань Л.С. Методика оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства // Економіка АПК. - 2010. - № 5. - С 7- 9.
- 51.Parmenter, D. Key Performance Indicators: Developing, Implementing and Using Winning KPI's. — New Jersey, USA: John Wiley & Sons, inc., 2007. - 233 p.
- 52.Томпсон, А.А., Стрикленд, А. Дж. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа [Текст]. - 12-е изд. / Пер. с англ. - М.: Вильямс, 2005.
- 53.Шимановська-Діанич Л. М. Основи менеджменту: Опорний конспект лекцій / Л. М. Шимановська-Діанич. – Полтава: РВВ ПКІ, 2001. – Ч. 2. – 78 с.
- 54.Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, А. М. Хедоури. – М.: Дело ЛТД, 2002. – 704 с.
- 55.Барибіна Я. О. Системологія управління конкурентним потенціалом підприємства / Я. О. Барибіна // Економіка Крима. – 2013. – № 3. – С. 205-210.
- 56.Коляда А. Л. Аналітичний інструментарій стратегічного управління підприємствами м'ясопереробної галузі / А. Л. Коляда // Моніторинг, моделювання та менеджмент емерджентної економіки: збірник наукових праць (Одеса – Черкаси, 10-12 вересня 2014 р.). – Черкаси: Брама-Україна, 2014. – С. 100-104.
- 57.Карпов А. В. Психология менеджмента: Учеб. Пособие / А. В. Карпов. – М.: Гардарики, 2005 – 584 с.

58. Дерій В. А. Економічні показники витрат підприємства та собівартості продукції в обліку, статистиці й аналізі / В. А. Дерій. // Облік і фінанси. – 2015. – № 2. – С. 15-21.
59. Салова Н. А. Сучасні моделі стимулювання персоналу підприємства / Н. А. Салова // Теоретичні та практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2014. – № 1. – С. 306-311.
60. Коляда А. Л. Теоретичні засади управління ефективністю функціонування підприємств / А. Л. Коляда // Проблеми та перспективи розвитку економіки освіти регіону: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів, молодих учених та науковців (м. Кременчук, 24 квітня 2015 р.). – Кременчук: ПП Щербатих, 2015. – С. 58-59.
61. Волкова Н. А. Економічний аналіз: навч. посібник / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та [інші] / за ред. Н. А. Волкової. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 310 с.
62. Волкова Н. А. Організація та методика економічного аналізу: Навчальний посібник для бакалаврів всіх напрямків підготовки / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та [інші] / за ред. Н. А. Волкової. – Одеса, ОДЕУ. – 2010 – 351 с.
63. Дрозд І. К. Аудит фінансових результатів: теоретико-методологічний аспект: [монографія] / І. К. Дрозд, В. М. Іванков, Г. Б. Назарова, Н. С. Шалімова. – К.: Видавництво «Сова», 2013. – 208 с.
64. Давидов Г. М. Дослідження функцій аудиту в системах соціально-економічних відносин та фінансового контролю [Електронний ресурс] / Г. М. Давидов, Н. С. Шалімова – Режим доступу до ресурсу: http://www.nbuu.gov.ua/old_jrn/natural/Nvuu/Ekon/2010_29_1/statti/64.htm.
65. Савицкая Г. В. Анализ производственно-финансовой деятельности сельскохозяйственных предприятий: [учеб. пособ.] / Г. В. Савицкая. – М.: Инфа, 2013. – 654 с.

66. Савицкая Г. В. Комплексный анализ хозяйственной деятельности предприятия / Г. В. Савицкая. – Москва: НИЦ Инфра-М, 2013. – 607 с.
67. Коляда А. Л. Аналітичні методи управління рівнем конкурентоспроможності підприємства / А. Л. Коляда // Інформаційні технології та моделювання в економіці: збірник наукових праць (м. Черкаси, 20–22 травня 2015 р.). – Черкаси: видавець Третяков О. М., 2015. – С. 100-102.
68. Сендзюк М. А. Моделі збалансованої системи показників і технологій їх підтримки / М. А. Сендзюк, І. В. Науменко // Проблеми економіки. – 2014. – № 2. – С. 268-273.
69. Харічков С. К. Концептуальні засади управління ефективністю виробничої діяльності підприємства / С. К. Харічков, С. В. Бендас // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 4 (14). – С. 11-19.
70. Потриваєва Н. В. Система збалансованих показників як аналітичний засіб підвищення ефективності функціонування підприємств [Електронний ресурс] / Н. В. Потриваєва // Ефективна економіка. – 2015. – № 12. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5092>.
71. Купалова Г. І. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник / Г. І. Купалова, О. С. Чигринська, Т. М. Власюк – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 639 с.
72. Пихтіна В. В. Використання SWOT-аналізу при організації маркетингового планування підприємства / В. В. Пихтіна // Науково-технічний збірник. – 2006. – № 71. – С. 142-150.
73. Носонова Л. В. Застосування SWOT-аналізу для визначення конкурентоспроможності АТ «Сумський завод «НАСОСЕНЕРГОМАШ» / Л. В. Носонова // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 4. – С. 506-512.
74. Коляда А. Л. Аналитические методы управления эффективностью функционирования предприятия / А. Л. Коляда, Н. А. Волкова // Вестник

- Тверского государственного университета. Серия «Экономика и управление». – 2015. – № 3. – С. 111-117.
75. Коляда А. Л. Применение канонического анализа как инструмента повышения эффективности управления предприятиями / А. Л. Коляда, Н. А. Волкова // Проблемы реформирования бухгалтерского учета и налогообложения в современной экономике: материалы Международной научно-практической конференции (г. Тверь, 21 ноября 2014 г.). – Тверь: Твер. гос. ун-т, 2014. – С. 129-133.
76. Учаева Л. В. Построение и реализация на практике модели управления холдинговыми объединениями в агропромышленном комплексе / Л. В. Учаева, К. А. Белякова // Вестник ТвГУ. Серия «Экономика и управление». – 2015. – № 1. – С. 244-248.
77. Волкова Н. А. Сучасні проблеми розвитку економічного аналізу як інструменту ефективності діяльності: [монографія] / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко, Н. В. Мозгова та ін. – Одеса, 2012. – 292 с.
78. Канке А. А. Анализ финансово-хозяйственной деятельности предприятия: [учебник] / А. А. Канке. – М., изд-во «Форум», 2013. – 301 с.
79. Каплан Р. Сбалансированная система показателей / Р. Каплан, Д. Нортона. – Москва: Олимп-Бизнес, 2003. – 214 с.
80. Мейер М. В. Оценка эффективности бизнеса / М. В. Мейер, В. Маршал [пер. с англ. А. О. Корсунский]. – М.: ООО «Вершина», 2004. – 272 с.
81. Паккард Д. Путь HP: как Билл Хьюллит и я создавали нашу компанию: пер. с англ. А. В. Захарова; под. ред.: Д. Кирби, К. Льюис. – М.: Акварминовая книга, 2008. – 244 с.
82. Система управління якістю. Вимоги: (ISO 9001:008, IDT) : ДСТУ ISO 9001:2009. – [На заміну ДСТУ ISO 9001:2001; чинний від 2009-09-01.]. – К.: Держспоживстандарт України, 2009. – 33 с. – (Національний стандарт України).
83. Деминг У. Э. Новая экономика: пер. с англ. Гуреш Т. – М.: Эксмо, 2006. – 208 с.

84. Андерсен Б. бизнес-процессы. Инструменты совершенствования: пер. С англ.. С.В. Ариничева\Науч. Ред.. Ю.П. Адлер. – М. РИА «Стандарты и качество», 2003, - 272 с.
85. Репин В.В., Елиферов В.Г. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес-процессов. – М.: РИА «Стандарты и качество», 2004. – 408с.
86. Ситник В.Ф., Орленко Н.С. Імітаційне моделювання: навч. метод. Посібник [для сам ост. вивч. дисц.]. – К, КНЕУ, 1999. – 208 с.
87. Братушка С.М. Імітаційне моделювання як інструмент дослідження складних економічних економічних систем \ \ Вісник Української академії банківської справи. – 2009 - №2. – С.113-128.
88. Управленческий учет \ Аткинсон Э.А., Банкер Р.Д., Каплан Р.С., Янг М.С.: 3-е издание, пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2005 – 874 с.
89. Адлер Ю.П., Щепетова С.Е. Система экономики качества: монографія. – М.: РИА «Стандарты и качество», 2005 – 163 с.
90. Кочнев А. Практическое руководство по внедрению процессного подхода управлению компанией. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://iteam.ru/literature/process_approach_book
91. Как создать систему управления процессами в вашей компании. Бизнес-урок 9. Показатели процессов [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://publications/processes/process_control_system/design/business_lesson_9
92. Операционный консалтинг. Описание и реинжиниринг бизнес-процессов. Конспект видеолекции [Электронный ресурс]. – режим доступа: <http://www.twirpx.com/file/453397/>
93. Каплан Р.С., Нортона Д.П. Сбалансированная система показателей: от стратегии к действию. – М.: ЗАО Олимп-Бизнес, 2005. -214 с.
94. Чупров К.К. Экспрес метод диагностики бизнес-процессов компании \ \ Консультант директора. – 2005. - №20. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.cfin.ru/management/controlling/fsa/express.shtml>.

95. Ковалев С.М., Ковалев В.М. Выбор бизнес-процессов для оптимизации // Консультант директора. – 2005. – №5. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.betec.ru/index.pxp?id=6&sid=39>
96. Козерод Л.А. методика оценки экономической эффективности бизнес-процессов предприятия // Вестник НГУ. Серия: Социально-экономические науки. – 2009. – Т.9. – Вып. 1. – с. 83—90.
97. Лосев В.С., Козерод Л.А. Оценка эффективности управления бизнес-процессами промышленного предприятия // Вестник ТОГУ. – Хабаровск, 2012. – №1 (24). – С. 167-178.
98. Экономика и право: словарь-справочник \ Л.П. Кураков, В.Л. Кураков, А.Л. Кураков. – М.: Вуз и школа, 2004. – 204 с.
99. Зверяков М.І. Глобалізація і деіндустріалізація: зміст, суперечності та способи їх розв'язання [Текст] / М.І. Зверяков // Економіка України. – 2017. – № 11(672). – С.3-17
100. Офіційний сайт Держкомітету статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrstat.org/uk/operativ/menu/menu_u/bud.htm
101. Кулікова Л.В. Сучасні тенденції розвитку будівельних підприємств [Текст] / Л.В. Кулікова // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 8. – С. 52-55
102. Пономарева Н.И. Особенности формирования учётно-аналитической системы в строительных организациях / Пономарева Н.И. // Успехи современного естествознания. – 2008. – № 7. – С. 72-75 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.natural-sciences.ru/ru/article/view?id=10286>
103. Петрищенко Н.А. Аналіз стану будівельної діяльності в регіонах України [Текст] / Н.А. Петрищенко // Економіка: реалії часу. – 2015. – № 4 (20). – С.192-197
104. Симионов Р.Ю. Анализ уровня управления и его влияния на показатели деятельности строительного предприятия [Текст] / Р.Ю.

- Симионов // Экономический анализ: теория и практика. – 2008. – № 7. – С.28-35
105. Аналітичні методи дослідження конкурентоздатності суб'єктів господарювання: монографія / Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко, А.В. Коверда, А.Л. Коляда та ін.; Одеський національний економічний університет. – Одеса, Кримполіграфпапір, 2017. – 400 с.
106. Яркіна Н.Н. Теоретические аспекты оценки эффективности управления предприятием / Яркіна Н.Н. // Проблеми економіки. Науковий журнал. – 2014. – №3. – С. 279 – 285 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.problecon.com/pdf/2014/3_0/279_285.pdf
107. Богаченко В.Н. Оценка транспортных средств / (под общей редакцией Я.И. Маркуса). – К., 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://x-uni.com/referat/227983>
108. Большаков С.І., Россоха В.В., Волчек Р.М. Принципи об'єктивності оцінки вартості збитків, завданих власнику колісного транспортного засобу // Аграрний інформаційний науково-виробничий журнал «Агроінком». — Київ, 2015. — № 6. — С. 67-76.
109. Большаков С.І. Мобілізація колісних транспортних засобів в зону АТО: оцінка та оформлення // С.І. Большаков // Бухгалтерський облік та аудит. — 2014. — № 9. — С. 44-52.
110. Про автомобільний транспорт : Закон України / Офіційний текст станом на 07.05.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>.— Назва з екрану.
111. Імпорт авто в Україну зріс на третину, більше половини – машини з пробігом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://economics.unian.ua/transport/10120124-import-avto-v-ukrajinu-zris-na-tretinu-bilshe-polovini-mashini-z-probigom.html>.— Назва з екрану.
112. Одеський «Автохаб» протягом 9 місяців 2018 року розмитнив 23 000 автівок [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- <https://mind.ua/news/20190008-odeskij-avtohab-protyagom-9-misyaciv-2018-roku-rozmitniv-23-000-aktivok>.— Назва з екрану.
113. Митний кодекс України – Офіц. текст станом на 4 жовт. 2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.— Назва з екрану.
114. Сайт NADA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : (<https://www.nadaguides.com/Cars>).— Назва з екрану.
115. Калькулятор розрахунку митних платежів[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://avtobazar.infocar.ua/rastamozhka.html?type=1&valuta=1&price=17100&power=80&fuel=1&motor=2500&motor2=150&age=1&newlaw=1>) _____.— Назва з екрану.
116. Методика товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів : Наказ Міністерства юстиції України від 04.08.2009 р. № 724/16740 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0724-09>.
117. Національний стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» – Офіц. текст із змінами станом на 4 бер. 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>
118. Відповідь заступника Голови Фонду державного майна України С. Асташева на Лист Науково-дослідного інституту судової експертизи і оцінки (м. Одеса) № 3107/18 від 31.07.2018 «Щодо оцінки КТЗ, які ввозяться на митну територію України»
119. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність» – Офіц. текст із змінами станом на 20 лист. 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>

120. Шандаков, С.В. Экономическая сущность ликвидности и платежеспособности организации // *Фундаментальные и прикладные исследования: проблемы и результаты*. 2014. – №12. С. – 206-210.
121. Рогова, Е.М. Финансовый менеджмент / Е.М. Рогова, Е.А. Ткаченко – М.: Юрайт, 2011. – 540 с.
122. Войтоловский, Н.В. Комплексный экономический анализ предприятия / под ред. Н. В. Войтоловского, А. П. Калининой. – СПб.: Питер, 2010. – 256 с.
123. Чеботарева, М. С. Анализ и оценка ликвидности баланса и платежеспособности предприятия (на примере ОАО Молочного комбината «Воронежского») // *Молодой ученый*. – 2012. – №4. – С. 184-186.
124. Казакова, Н.А. Управленческий анализ: комплексный анализ и диагностика предпринимательской деятельности: Учебник / Н.А. Казакова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. – 261 с.
125. Нидлз Б. Андерсон Х., Колдуэлл Д. Принципы бухгалтерского учета. – 2-е изд. – М: Финансы и статистика, 2004. – 496 с.
126. Шим Джей К., Сигел Джоэл Г. Финансовый менеджмент. Перевод с англ. – М.: Филинь, 1996. – 400 с. – (Экономика для практиков).
127. Климова Н.В. Анализ кредитоспособности организации // *Бухучет в строительных организациях*. – 2012. – С. 24-27.
128. Лаврушин О.И., Афанасьева О.Н., Корниенко С.Л. Банковское дело: современная система кредитования: Учебное пособие / Под ред. О.И. Лаврушина. М.: КноРус. – 2009. – 76 с.
129. Бардакова Е.В. Современные методы анализа денежного потока корпоративного заемщика // *Банковское кредитование*. – 2012. – С. 51 - 59.
130. Рудой Н.М. Автоматизация оценки кредитоспособности заемщика с применением рейтинговых систем // *Банковское кредитование*. – 2013. – С. 53-68.

131. Mercer Oliver Wyman. Solvency Assessment Models Compared. - Essential groundwork for the Solvency II Project. – 2005. – [Electronic resource]. Available at:http://www.naic.org/documents/committees_smi_int_solvency_eu_II- cea.pdf (date of appeal: 19.06.18). – Title screen.
132. Solvency II. A closer look at the evolving process transforming the global insurance industry. – KPMG. – 2011. – [Electronic resource]. Available at: https://ivan-shamaev.ru/wp-content/uploads/2013/05/solvencyII_kpmg_english.pdf (date of appeal: 19.06.18). – Title screen.
133. A Comparative Analysis of U.S., Canadian and Solvency II Capital Adequacy Requirements in Life Insurance. – CAS, CIA, and SOA Joint Risk Management Section. – 2010. – [Electronic resource]. Available at: <http://www.arochaandassociates.ch/PDF/A%20comparative%20analysis%20of%20life%20solvency%20standards%20-%20Sharara%20et%20al%20-%20NAAJ.pdf> (date of appeal: 19.06.18). – Title screen.
134. New Risk Based Capital Framework for Insurers in Singapore: Challenges and Opportunities. – Deloit. – 2016. – [Electronic resource]. Available at: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/sg/Documents/financial-services/sg-fsi-new-risk-based-capital-framework.pdf> (date of appeal: 19.06.18). – Title screen.
135. Solvency Modernization Initiative Country Comparison Analysis. – 2009. – [Electronic resource]. Available at: http://www.naic.org/documents/committees_smi_int_solvency_australia.pdf (date of appeal: 19.06.18). – Title screen.
136. Слободняк И.А., Грозина Э.В., Быкова Т.Л. Влияние оборачиваемости активов и обязательств на платежеспособность организации // Известия ИГЭА. – 2015. №1. – С.51-59.

137. Сироткин С.А. Финансовый менеджмент на предприятии / С.А. Сироткин, Н.Р. Кельчевская – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: 2011. – 352 с.
138. Шеремет А.Д. Теория экономического анализа: учебник. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 333 с.
139. Ендовицкий Д.А. Финансовый анализ : учебник / Д.А. Ендовицкий, Н.П. Любушин, Н.Э. Бабичева. – 3-е изд., перераб. – М.: КНОРУС, 2016. – 300 с.
140. Андрієнко В. М. Методи оцінки платоспроможності підприємств / В. М. Андрієнко // Моделювання регіональної економіки. – 2010. – № 1. – С. 98-105. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Modre_2010_1_14.
141. Дем'яненко М. Я. Оцінка кредитоспроможності агроформувань (теорія та практика) [Текст] : монографія / М. Я. Дем'яненко, О. Є. Гудзь, П. А. Стецюк. – К.: ННЦ ВАЕ, 2008. – 302 с.
142. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затверджені Наказом Міністерства економіки України № 14 від 19.01.2006 р. (у редакції наказу Міністерства економіки України від 26 жовтня 2010 року № 1361) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06>.
143. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій. Затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 81 від 27 червня 1997 р. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 5 серпня 1997 року за № 288/2092 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 32.
144. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення системного економічного аналізу фінансово-господарської діяльності по здійсненню випереджувальних заходів запобігання банкрутства підприємств транспортно-дорожнього комплексу : Наказ Міністерства

- транспорту України від 10.02.2003 р. № 192 [Текст] // Транспорт України – нормативне регулювання. – 2003. – № 4. – 28 лютого.
145. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації. Затверджено Наказом Міністерства фінансів України і Фонду державного майна № 49/121 від 26.01.2001 р. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 8 лютого 2001 р. за № 121/5312. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://prou4ot.info/index.php?section=browse &CatID =156&ArtID=425](http://prou4ot.info/index.php?section=browse&CatID=156&ArtID=425).
146. Методичні рекомендації з організації кабінетного аудиту (для юридичних осіб) Наказ Державної податкової адміністрації України № 567 від 25.11.2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://consultant.parus.ua/?doc=01U1CF3CA5>.
147. Мальська М. П., Пандяк І.Г. Готельний бізнес: теорія та практика. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с ISBN 978-966-364-965-8
148. Мельниченко С.В. Управління бізнес-процесами в туризмі : монографія /С.В. Мельниченко, К.А. Шеєнкова. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 264 с.ISBN 978-966-629-735-1
149. Організація готельного господарства: підручник / Байлік, І. М. Писаревський; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 329 с.
150. Практичні аспекти реінжинірингу бізнес-процесів / О.Б. Данченко. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 238 с.ISBN 978-966-7735-88-3.